

Codi ètic del PARTIT SOCIALDEMÒCRATA

PREÀMBUL

La Constitució andorrana reconeix el dret de lliure creació de partits polítics, disposant que el seu funcionament i organització han de ser democràtics i les seves actuacions, conformes a la llei.

Un partit que vol participar en la reforma progressista de la societat ha de vetllar per reforçar la confiança de la ciutadania en el sistema de representació democràtica. El Codi ètic marca la disposició del Partit Socialdemòcrata a un aprofundiment dels hàbits democràtics, a avançar en la democratització interna, a una major presència social, a l'apropament a les necessitats sentides pels ciutadans, al diàleg amb els moviments socials, al foment de les actituds de tolerància i a una voluntat de renovació.

D'altra banda, els dèficits legislatius existents ens han d'obligar a ser particularment vigilants amb qualsevol tipus de pràctica personal o orgànica que pugui assimilar-se a la corrupció: favoritisme, nepotisme, tràfic d'influències, prevaricació o finançament il·legal.

En un Estat de dret ha d'imperar la presumpció d'innocència: tothom és honest fins que no es demostrï el contrari. Per això, a més a més de mesures de transparència i de la fixació d'incompatibilitats, el Codi ètic estableix un procediment de garanties per resoldre conflictes.

La Comissió de garanties és l'òrgan que assegura el compliment de les normes internes i evita els abusos de poder.

L'objectiu d'aquest Codi ètic és doncs aconseguir implantar en el Partit uns models de comportament orgànics i individuals que reforcin la seva sintonia amb la societat i, al mateix temps, facin més gran la confiança dels ciutadans en el sistema democràtic.

DISPOSICIONS GENERALS

1. El Partit Socialdemòcrata d'Andorra es dota d'un Codi Ètic que regula determinats comportaments públics dels seus afiliats i afiliades i que reuneix molts dels principis no escrits, observats reiteradament en la tradició progressista i democràtica.

2. El present Codi Ètic té la consideració d'annex als Estatuts del Partit; per tant, expressa una voluntat d'obligar tots els afiliats i afiliades i, en especial, els seus i les seves dirigents i càrrecs públics. Informa el contingut de tots els reglaments del Partit. La seva modificació és competència exclusiva del Congrés del Partit.

3. El respecte dels preceptes del present Codi i, per tant, l'acceptació de la seva voluntat d'obligar, és exigible a tots els afiliats i afiliades. Seran particularment curosos en la seva observança els afiliats i afiliades que assumeixin responsabilitats polítiques orgàniques o institucionals que es distingiran, també, per complir i fer complir de forma estricta la legalitat vigent.

4. La interpretació de les disposicions del present Codi recau en la Comissió de Garanties del Partit.

PRINCIPIS GENERALS

El socialisme democràtic, una actitud ètica

5. El socialisme democràtic és tant un projecte polític com una actitud ètica. Els afiliats i les afiliades al Partit Socialdemòcrata han de defensar i practicar uns criteris ètics, com a forma d'accedir al socialisme, entès com un moviment de reforma progressista de la societat.

En conseqüència, l'activitat política dels i de les socialdemòcrates es basa en una concepció del poder polític com instrument de reforma social, que rebutja la noció del poder pel poder.

6. Els criteris ètics i normes del present Codi expressen també el rebuig a qualsevol actitud de permissivitat que pugui acabar legitimant formes de corrupció.

7. D'acord amb aquesta ètica, l'afiliat i l'afiliada socialdemòcrates han de saber que l'exercici d'un càrrec no és mai un privilegi sinó un servei als interessos generals i de les persones a les que es representen o governen, que els càrrecs són sempre provisionals i, en conseqüència, reversibles per a les persones.

No poden existir responsabilitats indefinides i il·limitades. Totes estan subjectes a un termini i a unes incompatibilitats.

L'accés als càrrecs públics no pot ser objecte d'interessos parcials o personals, si no es vol desvirtuar el caràcter reformador del projecte socialdemòcrata.

8. Els i les dirigents del Partit tenen una responsabilitat especial. Han d'escoltar i promoure el consens. Han de conèixer l'organització i promoure el seu enfortiment. Han d'exercir un lideratge social des dels senyals d'identitat socialdemòcrata. Han de contribuir a la difusió democràtica del poder, lluny de temptacions dirigistes, oligàrquiques o elitistes.

El PS, patrimoni de la societat

9. El Partit no és patrimoni de ningú en particular. Ni tan sols ho és del conjunt dels seus afiliats i afiliades. És patrimoni de la societat i, molt especialment, dels amplis sectors que desitgen una societat més lliure, més justa i més fraternal.

Els afiliats i les afiliades han d'avantposar els interessos generals als particulars. Els interessos de la societat als interessos personals. Els interessos dels sectors més desfavorits o disminuïts injustament per tal de fer avançar els valors de la llibertat, la igualtat, la solidaritat i la justícia social.

10. Els afiliats i les afiliades actuaran per fer del Partit Socialdemòcrata una organització oberta, en permanent renovació i connectada amb els sectors socials que desitgen construir una societat sense discriminacions, desigualtats o injustícies.

El PS, un partit plural, lliure i tolerant

11. Cal accentuar i reforçar la diversitat enriquidora del pluralisme del Partit i avançar en el consens d'afinitats bàsiques per tal d'enfortir l'acord permanent en què es fonamenta el Partit.

12. La tolerància, com actitud general, s'ha de practicar tant en l'interior del Partit com en les relacions amb la ciutadania. La tolerància és garantia de llibertat i enforteix la convivència que fa possible la vida democràtica.

Pressuposa el respecte a la dignitat personal, el respecte a les diferències i a les idees dels altres. Exigeix que ningú no hagi de renunciar a les pròpies conviccions. Comporta una decidida voluntat pràctica d'igualtat i una actitud i una capacitat permanents d'escoltar, que reforcen tant les actituds per al diàleg com les possibilitats de dissentir.

Tots els afiliats i les afiliades s'han de trobar còmodes al Partit, fent realitat en la feina de cada dia que tots hi som necessaris i que en el PS no hi sobra ningú.

El PS, un partit democràtic

13. Tot afiliat i afiliada té dret a dir sempre el que creu. És condició de llibertat basada en la dignitat personal. Per tant, ningú en el Partit no pot ser privat del dret a la llibertat d'expressió.

14. La democràcia interna es basa en el dret garantit de tots els afiliats i afiliades a exposar i defensar els seus punts de vista i les seves propostes. Els acords sempre han de ser presos després d'un debat.

Tots els afiliats i afiliades tenen, també, garantits el dret de vot i el dret a ser candidats en els processos electorals del Partit.

15. El sistema de majories i minories és el desenllaç natural dels processos democràtics. Afirmat això, els afiliats i les afiliades han de ser conscients que és preferible la recerca d'acords el més amplis possibles en l'aplicació estricta del principi de la majoria. En tot cas, les posicions minoritàries han de ser respectades. Les decisions preses democràticament pels organismes competents vinculen el conjunt dels afiliats i afiliades.

El PS, un partit garantista

16. El ple respecte als preceptes estatutaris i reglamentaris i la seva aplicació ha de ser assumit en tot moment per tots els afiliats i afiliades i per tots els òrgans del Partit.

En tot el que es refereix als drets i deures dels afiliats i afiliades, que regeixen les seves relacions amb els diferents òrgans del Partit, s'establirà un sistema de protecció especial per tal que siguin sempre escrupolosament respectats. Tota vulneració relativa als drets i deures dels afiliats i afiliades haurà de ser considerada d'ofici per l'òrgan immediat superior del nivell on s'hagués produït l'anomalia.

17. S'ha de tenir una especial cura en tots els procediments relatius a la participació dels afiliats i afiliades en la vida interna del Partit: convocatòria de reunions, processos electorals, comissions de llistes, cens del Partit, processos congressuals.

Més enllà de les actuacions dels òrgans ordinaris del Partit, que han de garantir el compliment dels Estatuts i Reglaments del Partit, la Comissió de Garanties i el Defensor o Defensora de l'Afiliat i l'Afiliada, vetllaran per evitar abusos de poder i tutelaran les garanties democràtiques.

Una manera de fer en l'acció interna i externa

18. El debat polític aporta idees, projectes, propostes i lideratges. Els acords polítics generen consens, lleialtat i respecte col·lectiu. Per contra, el debat de persones provoca visceralitats, divisió i desconfiances.

En el debat polític ha de prevaler el rigor i la raó. Les decisions s'han de basar en un debat previ. Una vegada adoptada una decisió democràticament, esdevé la posició que els òrgans executius del Partit han d'aplicar i obliga tothom.

19. La lleialtat a les decisions polítiques del Partit ha de ser permanent. La discrepància ha de manifestar-se des de la lleialtat, i el Partit ha de canalitzar-la democràticament. Cal saber fer ús de les discrepàncies sense perjudicar el Partit.

20. És reprobable que un afiliat o afiliada profereixi insults i desqualificacions personals, com també ho és que faci un ús sectari o esbiaixat d'informacions, o bé realitzi imputacions de finalitats ocultes o inexistents als companys. Tampoc és tolerable la marginació deliberada i la persecució encoberta d'idees o de persones.

21. És deure de tot afiliat fer-se responsable amb el seu nom i cognoms de les opinions o informacions referents al Partit que apareguin als mitjans de comunicació.

Els afiliats o afiliades refusaran tota pràctica, directa o indirecta, d'informació o filtració anònima en els mitjans de comunicació.

NORMES DE CONDUCTA

Impuls de la renovació

22. L'actitud dels afiliats i afiliades, tant pel que fa a la disponibilitat activa com pel que fa a la disponibilitat passiva, ha de ser d'acceptació de la responsabilitat que els sigui confiada i, també, d'acceptació del final de la responsabilitat encomanada.

23. El final d'un mandat públic ha de comportar la renúncia automàtica al càrrec que dins de l'estructura del partit estava associat a l'esmentat mandat.

24. Són necessàries mesures tendents a estimular la renovació de les persones, amb la finalitat d'incorporar nous companys i companyes en les tasques de responsabilitat.

Com a principi general, els afiliats i afiliades i el Partit han d'evitar, en la mesura que els sigui possible, l'acumulació de càrrecs.

Sistema d'incompatibilitats

25. El Partit estableix un sistema d'incompatibilitats internes i externes que a proposta del Comitè Directiu és aprovat pel Congrés.

Retribucions dels càrrecs públics

26. Els càrrecs públics del Partit tenen l'obligació de contribuir a les finances del Partit en proporció als ingressos que rebin per l'exercici del càrrec.

Tots els elegits a càrrecs públics, en el moment d'acceptar la seva designació, estan obligats a presentar una declaració notarial, en sobre tancat i datat, de

béns i activitats, que hauran de repetir en el moment de deixar el càrrec i que haurà de ser actualitzada quan es produeixin canvis significatius.

Transparència

27. El PS s'obliga a la publicació dels comptes anuals de resultats (ingressos i despeses), juntament amb l'informe del Censor de Comptes. Cal, en particular, un estat detallat dels ingressos per evitar qualsevol ombra de dubte sobre finançament irregular del Partit.

28. Per tal d'assolir la màxima fiabilitat del cens, clau i mesura de la democràcia interna del Partit, els afiliats i afiliades han de col·laborar activament en la seva actualització permanent.

El Secretari d'Organització estarà obligat a mantenir al dia el cens d'afiliats.

29. L'atribució de responsabilitats interiors o exteriors als afiliats i afiliades comporta un procés de selecció que ha d'estar basat en uns principis que garanteixin la igualtat de tots els afiliats.

Els afiliats i afiliades han de tenir la seguretat que en la democràcia interna de base s'apliquen criteris de selecció objectius i preestablerts que, en tot cas, han de tenir en compte: la capacitat personal i l'eficàcia previsible per exercir les funcions; la valoració de l'impacte públic de la designació; la representativitat social; les pràctiques de relleu i de renovació; les limitacions temporals i els sistemes rotatoris; l'activitat militant interna i/o l'acció política exterior.

Resolució dels conflictes

30. Tot afiliat o afiliada, i sobretot aquells que disposin de càrrecs i responsabilitats públiques o orgàniques, que siguin objecte d'un processament judicial per un delictes dolós, han d'informar els òrgans executius del Partit dels que depenguin, els quals hauran d'analitzar el cas.

A l'hora d'adoptar les decisions, els òrgans executius tindran en compte la naturalesa de la pena que pugui ser imposada o la gravetat dels fets i el principi de presumpció d'innocència establert en la Constitució.

En el cas que, una volta instruïda la causa penal, recaigués una Sentència ferma condemnatòria els òrgans executius del partit examinaran novament l'expedient i proposaran el que s'escaigui.

31. Les conductes públiques d'un afiliat o d'una afiliada no ajustades als principis del Codi ètic, encara que no siguin sancionables judicialment, poden ser objecte d'incoació d'expedient per part de la Comissió de Garanties, si així és apreciat per una majoria de dos terços dels seus membres.

Per tal de preservar la seguretat jurídica, l'expedient serà tramitat sota el principi de secret, assegurant el ple coneixement per part de l'afectat o afectada i la total garantia dels seus drets individuals. La resolució de l'expedient serà raonada i adoptada en funció de la gravetat dels fets. En tot cas els fets objecte de l'expedient han de ser degudament provats i, sempre, les proves de càrrec o descàrrec hauran de ser sotmeses a verificació objectiva.

La Comissió de Garanties

32. La Comissió de Garanties consagra la divisió real de poders a l'interior del Partit. Té com a missió evitar abusos de poder i garantir que tots els afiliats i afiliades compleixin les normes internes. És essencial la seva funció de tutelar les garanties democràtiques.

Els seus mandats són irrevocables. Les seves resolucions seran apel·lables davant del Comitè Directiu, en sessió extraordinària i tancada, i davant del Congrés ordinari en darrera instància.

Disposició final

33. El present Codi ètic, aprovat pel Congrés Constituent del PS i acceptat com a annex als seus Estatuts, és la pauta de comportament que obliga tots els afiliats i afiliades del Partit. En el moment d'incorporar-se al Partit, els nous afiliats rebran una còpia dels Estatuts del Partit i del Codi ètic. Tots els afiliats i afiliades, prèviament a l'acceptació i assumptió de qualsevol càrrec orgànic o públic, manifestaran el coneixement dels seus continguts.

El Codi ètic serà vigent des del moment de la seva aprovació.

Disposicions transitòries

Primera. El Comitè Directiu, en un termini d'un any, aprovarà la normativa necessària per a la plena eficàcia dels principis continguts en aquest Codi Ètic i, en particular, una regulació sobre limitació de mandats i règim d'incompatibilitats.

Segona. En el termini de sis mesos, una ponència del Comitè Directiu elaborarà el Reglament de la Comissió de Garanties.